

QORTI TA' L-APPELL

**S.T.O. PRIM IMHALLEF
VINCENT DE GAETANO**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH D. CAMILLERI**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH A. FILLETTI**

Seduta tat-3 ta' Frar, 2009

Appell Civili Numru. 1130/2001/1

Carmel Buhagiar

v.

Master Electric Co. Ltd

Il-Qorti:

I. PRELIMINARI

1. Fil-21 ta' Gunju 2001, l-attur Carmel Buhagiar intavola citazzjoni quddiem il-Prim Awla tal-Qorti Civili, f'liema citazzjoni ppremetta li s-socjeta` konvenuta Master Electric Co. Ltd hija debitrice tieghu ghas-somma ta'

Lm14,292.95c, prezz ta' merkanzija mibjugha u kkonsenjata minnu lill-imsemmija socjeta` konvenuta. L-attur ighid li s-socjeta` konvenuta giet interpellata diversi drabi sabiex thallas dan id-debitu izda dina xorta baqghet inadempjenti. Ghalhekk talab lill-ewwel Onorabbli Qorti sabiex tikkundanna lis-socjeta` konvenuta thallsu l-imsemmija somma ta' Lm14,292.95, u dan bl-ispejjez u bl-imghax mid-data tal-ahhar fattura sa l-effettiv pagament, inkluż l-ispejjez ta' l-ittra interpellatorja datata 30 ta' April 2001.

2. Min-naha taghha, s-socjeta` konvenuta Master Electric Co. Ltd, permezz tan-nota tal-eccezzjonijiet prezentata fid-29 ta' Ottubru 2001 (fol.11), eccepjet li t-talbiet tal-attur huma nfondati fil-fatt u fid-dritt peress li l-merkanzija in kwistjoni ma kienitx ordnata minnha. Fl-istess nota s-socjeta` konvenuta eccepjet li l-ammont pretiz huwa dovut mis-socjeta` Supermaster Ltd u li l-konsenja tal-merkanzija kienet issir hemmhekk. Barra minn hekk gie wkoll eccepit mill-istess socjeta` li l-merkanzija kienet dejjem tithallas mis-socjeta` Supermaster Ltd.

3. Fit-30 ta' Gunju 2004, l-ewwel Onorabbli Qorti tat is-sentenza taghha, li biha, wara li cahdet l-eccezzjonijiet tas-socjeta` konvenuta, laqghet it-talba attrici u kkundannat lis-socjeta` konvenuta thallas lill-attur is-somma ta' Lm14,292.95, bl-imghax legali kif mitluba u bl-ispejjez kollha a karigu tas-socjeta` konvenuta, u dan wara li "*inter alia*" kkonsidrat hekk:

"Kwadru tal-fatti

"Illi permezz tal-proceduri odjerni l-attur qed jippretendi li jithallas minghand is-socjeta` konvenuta s-somma ta' Lm14,292.95 bilanc ta' prezz ta' merkanzija konsistenti f'oggetti ta' l-ikel mibjugha u kkonsenjati lill-istess socjeta`.

"Huwa spjega li fil-15 ta' Marzu tas-sena 1996 huwa kien mar fil-hanut Super Master Discount Store, li dak iz-zmien kien ghadu ma fetahx, u hemm ltaqa' ma' persuna li sussegwentement irrizultat li kienet rapprezentant tas-

socjeta` konvenuta. Fl-istess okkazzjoni ntlahaq ftehim ta' negozju fis-sens li l-attur kellu jissupplixxi oggetti tal-ikel u jikkonsenjhom fil-mahzen ta' dan is-*supermarket*. L-attur spjega li f'dik l-okkazzjoni huma kienu lahq u ftehim fuq id-dettalji kollha tan-negozju, u meta talab lil din il-persuna kif kellu jindirizza l-*invoices* dana dderigieh jindirizzah hekk: "To Master Electric Co.Ltd Super Master Dis Store, Triq is-Sebh Qormi, Qrm 05"¹

"Ghaldaqstant l-*invoices* kollha mahruga minghand l-attur lis-socjeta` konvenuta ghall-perjodu sussegwenti ta' hames snin, mill-15 ta' Marzu 1996 sas-7 ta' Marzu 2001, hargu ndirizzati b'dan il-mod². Dawn l-*invoices* kienu jithallsu regolarment u kienu jigu ffirmati min-naha tal-impjegati tas-*supermarket*. L-attur isostni li huwa qatt ma rceva ebda ilment jew kumment li l-*invoices* kellhom johorgu mod iehor. Irid jinghad ukoll pero` li l-pagamenti gieli saru permezz ta' *cheques* mahrugin minn Super Master Limited u dawna kienu gew accettati u msarrfa mill-attur.³

"Illi wara diversi snin ta' negozju kontinwu fuq bazi settimanali u regolari, l-attur gie informat mid-Diretturi tas-socjeta` Super Master Limited li dik il-kumpanija kienet f'posizzjoni finanzjarja prekarja u ma setghetx tonera l-bilanc li kien ghad fadallu jiehu l-attur, liema bilanc jirrizulta nkontestat li jammonta ghal Lm14.292.095. Fis-6 ta' April 2001 marret in likwidazzjoni u gie nominat likwidatur mill-Qorti.

"Illi l-attur qed jikkontendi li hu ma ghandu ebda relazzjoni guridika mas-socjeta` Super Master Limited, ghax in-negozju li kien ghamel kien sar mas-socjeta` Master Electric kif jixhdu n-numru sostanzjali ta' invoices mahruga u accettati u li fuqhom saru l-pagamenti relattivi. Huwa spjega li, ghalkemm ma setghax jidentifika l-persuna li maghha kkonkluda l-ftehim originali, l-indirizz li kellu jitnizzel fuq l-*invoices* kien tahulu dan il-persuna; u

¹ Sottolinear ta' din il-Qorti

² Di fatti gew esebiti numru konsiderevoli ta' *invoices* li hargu fl-imsemmi perijodu

³ Jigi rilevat li fl-atti gew esebiti zewg assenji biss f'dan is-sens, li jirreferu ghas-sena 2000 – fol.64

ghalhekk, l-*invoices* kienu hargu u baqghu johorgu fuq is-socjeta` Master Electric tul il-perjodu kollu ta' hames snin. L-attur qal li ghalih kien irrelevanti fejn kellu jigi kkonsenjat ix-xoghol jew min fil-fatt hallas ghalih. Dak li kien jinteressah kien li jsiru l-pagamenti, jaghmilhom min jaghmilhom.

“Illi l-konvenuti min-naha taghhom isostnu li huma qatt ma kellhom relazzjoni guridika mal-attur u li l-ammont dovut lilu huwa dovut mis-socjeta` Super Master Limited u mhux mis-socjeta` Master Electric Co. Ltd.

“Fix-xhieda taghhom Emanuel Micallef, azzjonist u Direttur tas-socjeta` konvenuta, kif ukoll Tony Hili, General Manager tas-socejta' Super Master Ltd spjegaw li originarjament meta bdiet topera l-kumpanija Super Master din ma kellhiex ufficcju separat ghaliha, u ghalhekk kien isir uzu mill-ufficcju tas-socjeta` Master Electric, stante wkoll li Emanuel u huh Saviour Micallef kienu azzjonisti taz-zewg kumpaniji.

“In sostenn tat-tezi taghha, in-naha konvenuta ssostni li x-xoghol kien jigi ordnat minn Super Master Ltd u li l-merkanzija kienet tigi konsenjata fl-imhazen tas-*supermarket*, u l-hlas kien isir mill-istess Super Master Ltd. Inoltre, il-generu ta' negozju taz-zewg kumpaniji kien totalment differenti, ghax filwaqt li s-socjeta` konvenuta Master Electric kienet tinnegozja f'materjal ta' dawli, ilma u kostruzzjoni, is-socjeta` Super Master kienet tiggestixxi *supermarket* tal-ikel. Il-konvenuti jsostnu li dawn il-fatturi jirrendu t-tesi taghhom verosimili u korretta, u cioe` li n-negozju li kellu l-attur kien mal-kumpanija Super Master Limited u mhux mas-socjeta` konvenuta. Inoltre, il-*purchase order* esebita, u li kienet tintela' min-naha tal-kompraturi, hija ntestata “Super Master Discount Dept. Store”⁴.

“Illi huwa opportun f'dan l-istadju li jigi rilevat li mill-Memorandum and Articles of Association tas-socjeta` Super Master Limited, jirrizulta li din kienet giet registrata

⁴ Gew esebiti 8 purchase orders – Dok.SC3 Fol.375

fis-17 ta' Awwissu 1995; li *r-registered office* tal-kumpanija huwa indikat bhala “Master Electric [ut sic] Triq is-Sebh Qormi” u li l-imsemmija Emanuel u Saviour ahwa Micallef huma tnejn mid-diretturi.

“Konsiderazzjonijiet tal-Qorti

“Illi din il-Qorti wara ezami akkurat tal-atti processwali hija tal-fehma li ghandha taghti affidavit lit-tezi attrici u cioe` li r-relazzjoni guridika li kellu l-attur kienet mas-socejta` konvenuta u mhux mas-socjeta` Super Master Limited. – konkluzjoni bazata fuq is-segwenti konsiderazzjonijiet:

“1. Illi l-*invoices* kollha tul il-perjodu kollu li dam ghaddej in-negozju kienu indirizzati lill-Master Electric Co. Ltd u dana nonostante li *r-registered address* tas-socjeta` Super Master Limited kien “Master Electric”. Dawn l-*invoices* li huma konsiderevoli fin-numru jidher li dejjem gew accettati u kienu saru l-pagamenti fuqhom; u dan nonostante li il-kumpanija Super Master kienet giet registrata fis-17 ta' Awwissu 1995. Hija logika f'dawn ic-cirkostanzi d-domanda: Gjaladarba meta beda n-negozju mal-attur din il-kumpanija kienet diga' fformata u registrata, ghaliex fuq l-*invoices* ma gietx indikata bhala tali, izda minflok gie indikat biss l-isem tal-hanut u cioe` *Super Market Discount Store*, u minflok, giet indikata “*Master Electric Co. Ltd*”? Il-Qorti tifhem li l-isem **Master Electric [ut sic]** jitnizzel bhala *r-registered office* tal-kumpanija, izda ma giex spjegat ghaliex l-isem tal-kumpanija Super Master Limited ma gietx indikata.

“Dan l-istat ta' fatt baqa' jipperdura tul il-perjodu kollu ta' hames snin, u gie sostnut anke fil-*purchase orders* mahruga minn naha tal-konvenuti. Di fatti fuq dawn l-ordnijiet ma hemmx l-isem tal-kumpanija indikata, izda hemm biss Super Market Discount Store.

“Mill-premess jirrizulta manifest li kemm fl-*invoices* kif ukoll fil-*purchase orders* il-kumpanija Super Master Limited ma tikkonfigura m'kien. Dan il-fatt idghajf serjament it-tezi tal-konvenuti.

“2. Illi din il-Qorti ma' ghandhiex dubju li l-ahwa Micallef azzjonisti taz-zewg kumpanija huma ben konxji tal-importanza li jigi ndikat l-ismijiet tal- kumpanija fin-negozju ma' terzi, u dan in vista tal-personalita` guridika distinta li ghandha kull kumpanija, kif ukoll tar-responsabbilita` limitata li ghandhom dawn iz-zewg kumpaniji; u ghalhekk li kieku verament riedu li n-negozju li kellhom ma' l-attur kellu jkun ma' Super Master Limited u mhux ma' Master Electric huma kellhom kull opportunita`, u anke l-obbligu, li tul il-hames snin ta' negozju kontinwu mal-attur li jiccaraw dan il-punt u jnehhu dik l-anomalija [skond huma] li kienet tidher fuq l-*invoices* kollha.

“3. Illi inoltre l-Qorti tosserva li l-fatt li z-zewg kumpaniji jiggstixxu generu ta' negozju differenti minn ta' xulxin ma jimmilitax kontra din il-konkluzjoni. Jigi rilevat li fis-sena 1996 il-gestjoni tas-*supermarket* kienet fi stadju inizjali, u inoltre, hija haga normali li kumpanija tiddiversifika fin-negozju taghha. Ghandu jirrizulta manifest ukoll li ma jispettax lill-venditur li jindaga x'inhuma l-objettivi precizi tal-kumpanija kompratrici. *Multo magis, meta jigi kkunsidrat li dawn, fil-maggoranza tal-kazijiet, ikunu wegħsin hafna bħal fil-kaz prezenti.*⁵ Dak li kien jinteressa lill-attur bhala venditur kien li dan jipprovdi l-oggett tal-bejgh skond il-ligi, u jithallas il-prezz relattiv.

“4. Illi in fine jigi rilevat li fil-hajja tan-negozju, l-isem ta' kumpanija jgorr il-piz jew sahha kummercjali tieghu, u aktar ma tkun stabbilita l-kumpanija u aktar ma jkollha reputazzjoni tajba fis-suq, akbar tkun il-probabbilita` li terzi jaghmlu negozju maghha anke *on a credit basis*, milli filkaz fejn kumpanija tkun ghadha kemm giet ifformata u tkun ghadha ser tibda topera fis-suq. F'dan il-kaz, jidher li fiz-zmien li l-attur beda jinnegozja mas-socjeta` konvenuta, il-kumpanija Super Master Limited kienet

⁵ Jigi rilevat li mill-Memorandum of Association tas-socjeta` Super Master Limited jirrizulta li fost l- objettivi hemm is-segwenti [a] to act as importer, exporter, wholesaler, retailer and manufacturer of **all kinds of merchandise** ... [b] to import, assemble and maintain **electronic and electrical equipment of all kinds**[Emfasi tal-Qorti] - Fol.YY – Fol.425

ghadha ser tibda topera fuq is-suq. Din il-konsiderazzjoni jista' jkollha r-relevanza taghha fil-kaz odjern.

"Illi rigward l-ammont bilancjali pretiz mill-attur u li gie kkonfermat minnu bil-gurament, flimkien mad-dokument esebit jigi osservat li dan ma giex kontestat, u ghalhekk ghandu jigi kkunsidrat bhala korrett.

"Illi in vista tal-premess l-eccezzjoni tas-socjeta` konvenuta hija nfondata fil-fatt u fid-dritt, u t-talba attrici hija gustifikata u ghandha tigi milqugha.

"Decide

"Ghal dawn il-motivi tiddecidi billi, previa rigett taleccezzjonijiet tas-socjeta` konvenuta, tilqa' t-talba attrici u tikkundanna lis-socjeta` konvenuta thallas lill-attur is-somma ta' erbatax il-elf, mitejn tnejn u disghin lira maltin u hamsa u disghin centezmu [Lm14,292.95] bl-imghax legali kif mitlub, u bl-ispejjez kollha a kariku tal-konvenuti."

II. L-APPELL

4. Is-socjeta` konvenuta Master Electric Co. Ltd hassitha aggravata minn din is-sentenza u fid-19 ta' Lulju 2004 appellat minnha quddiem dina l-Qorti. F'dan l-appell is-socjeta` appellanti bazikament tikkritika l-apprezzament tal-provi maghmula fis-sentenza appellata u ghaldaqstant is-socjeta` appellanti talbet li din il-Qorti tirrevoka s-sentenza imsemmija u minflok tilqa' l-appell taghha u l-eccezzjonijiet maghmula minnha, bl-ispejjez taz-zewg istanzi kontra l-attur.

5. L-attur appellat irrisponda ghal dan l-appell tas-socjeta` konvenuta permezz ta' risposta prezentata fit-28 ta' Lulju 2004. F'din ir-risposta l-attur jaghti r-ragunijiet li fil-fehma tieghu jissostanzjaw li s-sentenza appellata hija gusta u timmerita konferma, u dana billi jirrispondi ghall-aggravji msemmija mill-appellanti. Huwa jsostni li l-appell tas-socjeta` konvenuta huwa wiehed frivolu u vessatorju u li ghalhekk ghandhu jigi michud, bl-ispejjez taz-zewg istanzi kontra s-socjeta` appellanti.

III. KONSIDERAZZJONIJIET TA' DIN IL-QORTI

6. F'din il-kawza l-attur Carmel Buhagiar qiegħed ifittex lis-socjeta` Master Electric Co. Ltd għall-ammont ta' Lm14,292.95c dovut bħala pagament għall-merkanzija li kienet giet supplita mill-attur lis-Super Master Discount Store. Min-naha tagħha din is-socjeta` konvenuta qed tghid li ma hijiex responsabbli għal dan id-debitu peress li ma kienitx hi li għamlet in-negozju mal-attur. Fix-xhieda tiegħu tat-13 ta' Frar 2002, l-attur jgħid li n-negozju mal-kumpanija konvenuta beda wara li huwa kien mar fis-*supermarket* fiz-zmien li dan kien wasal li jiftah sabiex jara jekk ma kienux interessati jbiegħu l-prodotti tiegħu ta' għagin, fil-hanut tagħhom. Hemmhekk kien iltaqa ma' min kien responsabbli u fil-fatt wasslu fi ftehim ta' negozju. Dwar din l-okkazzjoni l-attur jgħid hekk:

“Għidtlu x'inbiegħ u ma nbiegħx, qalli li nteressat u nnegozjajna l-prezz, innegozjajna discounts, innegozjajna t-terms of credit, insomma, u wara li sar qbil fuq kollox, staqsejtu meta nkun nista' nibda nforne bix-xogħol jiena, insomma ftehemna fuq il-gurnata wkoll u għidtlu jgħidli daqsxejn kif ser nindirizza l-invoice jiena. Qalli indirizza l-invoice, bhal dan li għandi hawnhekk, Master Electric Company Limited, insomma u dana. Għidtlu iktibhieli daqsxejn biex niftakarha jien, kitibieli u mort id-dar entrajtha fil-kompjuter u bdejt nibgħatlu x-xogħol gimgha wara gimgha jigifieri, bhal m'hawnhekk indikat, domna għall-hames snin shah, gimgha wara gimgha jigifieri nibgħatlu x-xogħol, jiccekkjaw ix-xogħol, jiffirmawli kollox sew, ihallsuni u bqajna sejrjn.” (fol. 44, 45)

7. Jidher li l-attur kien iforni lis-*supermarket* bi prodotti tal-għagin skond l-ordnijiet li kien jingħata u normalment kien jithallas puntwalment. Fil-fatt ma jirrizultax li qatt kien hemm problemi għal cirka hames snin shah ta' negozju regolari bejniethom. Sabiex isostni dan, l-attur esebixxa numru kbir ta' *invoices* li huwa kien hareg għall-ordnijiet magħmula lil mis-*supermarket* u li dejjem kienu gew debitament accettati, iffirmati u mħallsa. Infatti, irid jingħad li l-*invoices* esebiti jkopru n-negozju li sar bejn iz-

zewg partijiet bejn il-15 ta' Marzu 1996 (fol. 72) sal-21 ta' Marzu 2001 (fol. 321). Izda wara xi zmien dan il-hlas beda sejjer lura u l-attur gie infurmat li l-hanut kien ser jaghlaq ghax kien f'sitwazzjoni finanzjarja hazina u li minhabba f'hekk ma setax jithallas tal-bilanc li kien ghad baqa' pendenti. Dan il-bilanc kien jammonta ghas-somma, ta' Lm14,292.95c, li, ghal dak li jirrigwarda l-*quantum* tieghu, qatt ma gie kkontestat mis-socjeta` konvenuta. Fis-6 ta' April 2001 is-socjeta` Super Master Ltd marret in likwidazzjoni minhabba l-imsemmija l-problemi finanzjarji. Min-naha tieghu, l-attur sostna li huwa ma kellux x'jaqsam mal-hanut in kwistjoni peress li skond kif isostni hu, mill-ewwel gurnata sal-ahharnett huwa dejjem innegozja mas-socjeta` konvenuta Master Electric Co. Ltd. Sabiex jissostanzja dak li kien qed jixhed dwaru huwa esebixxa l-imsemmija *invoices* li kollha huma indirizzati **“Master Eletric (sic) Co Ltd, Super Master Discount Store, Triq is-Sebh, Qormi”**.

8. Min-naha tas-socjeta` konvenuta gie affermat li hija qatt ma ghamlet negozju mal-attur. Fl-affidavit tieghu, Emanuel Micallef, bhala Direttur tas-socjeta` konvenuta jghid hekk:

“Fis-sena 1996 jiena u hija Saviour li huwa l-azzjonista mieghi fil-kumpanija Master Electric Co. Ltd iddecidejna li nifthu kumpanija ohra li kien jisimha Supermaster Ltd li kellha l-ufficcju taghha registrat fl-ufficcju tal-Master Electric Ltd li jinsab gewwa Triq is-Sebh, Qormi.... Peress illi l-bini ta' Supermaster Ltd ma kienx ghadu lest l-ewwel suppliers tal-ikel gew l-ufficcju tal-Master Electric Co Ltd li jinsab gewwa Hal-Qormi sabiex jiddiskutu mal-Purchasing Manager u l-General Manager dwar il-futur tal-kumpanija” (fol. 52)

Emanuel Micallef jghid li l-*purchase orders* jirriflettu li kienet il-kumpanija Super Master li kienet tordna x-xoghol minghand l-attur. Jghid ukoll li minkejja li l-attur kien johrog l-*invoices* fuq isem li kien differenti minn dak tal-*purchase orders*, il-kunsinna tal-merkanzija ordnata minghand l-attur dejjem giet suplita fil-bini tas-Super Master Supermarket fl-Imriehel. Inoltre, il-prodotti suppliti

mill-attur dejjem gew imhallsa mis-socjeta` Super Master Ltd. Biex isostni dan, gew ukoll esebiti a fol. 64 kopja ta' zewg cekkijiet mahruga mis-socjeta` Super Master Ltd bhala hlas ghal merkanzija supplita mill-attur.

9. Fis-sentenza taghha, l-ewwel Qorti tghid li **“L-invoices kollha tul il-perjodu kollu li dam ghaddej in-negozju kienu indirizzati lil Master Electric Co. Ltd u dana nonostante li r-registered address tas-socjeta` Super Master Limited kien “Master Electric”.**” (fol. 521/522). Fl-appell taghha s-socjeta` konvenuta tallega li l-ewwel Qorti kienet zbaljata meta interpretat l-invoices b'dan il-mod u dan peress li skond l-appellanti, l-invoices dejjem hargu f'isem is-Super Master Discount Store, li l-indirizz registrat tieghu kien “Master Electric Co. Ltd, Triq is-Sebh, Qormi”. L-appellanti jargumentaw li fl-invoices *“l-ewwel isem huwa Supermarket Discount Store u qatt ma hareg invoice f'isem Master Electric Ltd”* (fol. 3 – Appell). L-appellanti jsostnu li l-attur qatt ma ghamel negozju mal-Master Electric ghax kieku dan kien il-kaz l-invoices kienu johorgu fuq Master Electric biss, haga li skond l-appellanti, qatt ma setghet issir peress li l-order forms dejjem hargu minn Super Market Discount Store. Infatti, l-appellanti rrimarkaw li l-attur kien jaf b'dan il-fatt kemm meta kien jircievi l-ordnijiet u kemm meta kien jithallas, peress li l-hlas dejjem sar b'cekkijiet tas-Super Master Ltd. L-appellanti jallegaw li meta l-attur sar jaf li falliet il-kumpanija Super Master, huwa “ha cans” sabiex jithallas minn kumpanija ohra u cioe` l-kumpanija konvenuta u dan peress li fuq l-invoices kien inizzel l-isem tar-registered office u li skond l-appellanti, ghal kull effett tal-ligi, dan kien iservi biss ghall-korrispondenza u mhux biex jigu accettati d-djun tal-kumpanija. L-appellanti jkomplu jilmentaw dwar il-fatt li donnhom gew ikkastigati mill-ewwel Qorti ghal fatt li fuq l-invoices kien hemm l-isem ta' Super Market Discount Store u mhux Super Master Ltd. L-appellanti jghidu li l-ewwel Qorti ma setghetx tikkonkludi li l-invoices kienu johorgu fuq Master Electric meta huwa lampanti li l-order forms kienu hargu minghand is-Super Market Discount Store. L-appellanti jsostnu li l-ewwel Qorti marret oltre dak li tista' taghmel meta ddecidiet li peress li kien hemm dubju fuq l-isem Super Market

Discount Store jew Super Master Ltd dan seta' kien ta' tfixkil u ghalhekk ikkonkludiet, minghajr ebda bazi legali, li l-ammont ghandu jithallas minn Master Electric Co. Ltd peress li dan l-isem kien deher x'imkien fuq l-*invoice* u dan meta dik il-Qorti stess ikkonkludiet li l-isem Master Electric tnizzel bhala *registered office* tal-kumpanija. Dwar dan is-socjeta` appellanti tkompli tallega li minhabba li l-Qorti ma kelliex spjegazzjoni tajba ghaliex l-isem tal-kumpanija Super Master Limited ma giex indikat, ikkonkludiet illi l-Master Electric trid thallas. Ghalhekk l-appellanti tghid li l-Qorti waslet ghal konkluzjonijiet konfliggenti meta fuq naha wahda tghid li Master Electric Co. Ltd huwa l-ufficcju registrat u min-naha l-ohra tghid li l-Master Electric hija l-kumpanija li ordnat il-merkanzija.

10. Is-socjeta` appellanti evidentement qed tikkritika l-apprezzament tal-provi maghmul mill-ewwel Qorti. Hu risaput li din il-Qorti ta' revizjoni ma tiddisturbax leggerment tali apprezzament li jkun sar mill-ewwel Qorti, jekk mhux ghal ragunijiet serji u sabiex tigi evitata ingustizzja manifesta. Din il-Qorti gharblet bir-reqqa il-provi akkwiziti fil-process u, mhux biss ma sabitx ragunijiet serji li jistghu jinklinawha li tiddisturba l-evalwazzjoni tal-provi maghmula mill-ewwel Qorti, izda talli li hija konvinta li l-ewwel Qorti ghamlet apprezzament gust, korrett u ekwu ta' l-istess provi li hemm fil-process.

11. Jidher li l-appellanti ma qrawx sewwa d-dokmenti esebiti speċjalment l-*invoices* prodotti mill-attur u kif ukoll il-*Memorandum of Articles of Association* tas-Super Master Ltd. Fil-fatt a fol. 485 jidher car li l-indirizz registrat ghall-kumpanija Super Master Ltd huwa "*Master Electric Triq is-Sebh Qormi, u mhux "Master Electric Co. Ltd, Triq is-Sebh, Qormi"*" bhalma ssostni s-socjeta` konvenuta fl-appell taghha. Inoltre, l-appellanti ghandha wkoll zball fuq kif kienu jinhargu l-*invoices* mill-attur. Dawn dejjem kienu indirizzati lil Master Electric Co. Ltd, u fl-ebda okkazzjoni ma tqieghed bhala l-ewwel isem "*Supermarket Discount Store*" bhalma qed jsostnu l-istess konvenuti fl-ewwel ilment taghhom. Fil-fatt l-*invoices* li gew esebiti jkopru l-perjodu kollu ta' meta kien qed isir in-negozju bejn il-partijiet u huma kollha indirizzati precizament hekk:

**“Master Eletric Co. Ltd
Super Master Dis Store
Triq is-Sebh Qormi QRM05” (fol. 72 – fol. 321)**

12. Ghalhekk, ghal kuntrarju ta' dak li jghidu l-appellanti fl-ewwel gravam taghhom, l-ewwel Qorti kellha ragun tikkonkludi li **“l-invoices kollha tul il-perjodu kollu li dam ghaddej in-negozju kienu indirizzati lill-Master Electric Co. Ltd”** Jidher car li n-negozju ta' bejn il-kontendenti dam ghaddej hames snin u ghaldaqstant ir-rappresentanti ta' l-appellanti kellhom kull opportunita` f'dawn is-snin kollha li jinfurmaw jew li jigbdu l-attenzjoni ta' attur li huwa kien fil-fatt qed jinnegozja mal-kumpanija Super Master Ltd u li ghalhekk kellu jbidel l-isem tas-socjeta` li lilha kien qed jindirizza fl-invoices tieghu. Irrizulta li l-attur qatt ma gie infurmat b'dan, tant hu hekk li Toni Hili, illi fiz-zmien li graw l-fatti kien impjegat mad-ditta Supermaster Ltd bhala General Manager u kif ukoll Direttur tal-istess kumpanija, jghid in kontro-ezami a fol. 66 li huwa qatt ma kien informa lill-attur sabiex ibiddel l-isem fuq l-invoices minn Master Electric Ltd ghall-Super Master Ltd Inoltre, il-fatt li fuq l-order forms kien ikun hemm l-isem tas-“Super Master Discount Department Store” (ara Dok TH3 a fol. 63, kif ukoll d-dokumenti a fol. 388, 390, 392, 394 fost ohrajn) bl-ebda mod ma jsostni it-tezi tas-socjeta` konvenuta appellanti. Apparti l-fatt li din l-ordni ma tindikax lis-socjeta` Super Master Ltd, hija haga ovvja li jekk l-ordnijiet qed jghamilhom is-supermarket dawn ser johorgu minghandu (ara verbal a fol. 501). Dan ma jfissirx pero` li l-attur kien qieghed jinnegozja mas-supermarket. Dan johrog car mill-invoices esebiti li mill-ewwel sal-ahhar wahda, dejjem gew indirizzati lill-kumpanija konvenuta. Fil-fatt il-procedura bejniethom kienet issehh b'dan il-mod: is-Super Master jaghmel l-ordni, l-attur jikkunsenjalhom il-merkanzija fil-bini tal-istess supermarket, jindirizza l-invoice lill-Master Electric Co. Ltd, u jithallas regolarment, hlief ovvjament ghall-ahhar invoices li jammontaw ghal valur mitlub fic-citazzjoni odjerna. Jidher li l-partijiet dejjem segwew din il-procedura tul il-hames snin ta' negozju u ma jidhirx li qatt inqalaw xi intoppi.

13. Bhall-Qorti ta' qabilha, din il-Qorti tifhem il-punt tal-appellanti meta dawn jghidu li l-“Master Electric” Triq is-Sebh, Qormi kien l-ufficcju registrat tal-kumpanija Super Master Limited, izda din il-Qorti ma tistax tifhem ghalix l-isem tas-socjeta` li skond l-appellanti kienet unikament involuta fin-negozju in kwistjoni, u cioe` Super Master Limited qatt ma gie indikat lill-attur meta din il-kumpanija kienet ilha iffurmata mis-17 ta' Awwissu 1995, jigifieri seba' xhur qabel ma sar l-ewwel negozju mal-attur appellat fil-15 ta' Marzu 1996. Konsegwentement, din il-Qorti ma taqbilx mas-socjeta` appellanti meta fl-appell taghha issostni li kien hemm konkluzjoni konfliggenti da parti ta' l-ewwel Qorti meta fuq naha tghid li Master Electric Co. Ltd huwa l-ufficcju registrat u min-naha l-ohra tghid li l-Master Electric hija l-kumpanija li ordnat il-merkanzija. Din il-Qorti hi tal-fehma li l-ewwel Qorti ma waslet ghall-ebda konkluzjoni konfliggenti. Kif diga` ntqal, u kif sewwa kkonkludiet l-Qorti ta' l-ewwel grad, l-kumpanija Supermaster giet registrata fis-17 ta' Awwissu 1995 jigifieri ferm qabel ma l-appellant mar sabiex jibda jissupplixxi lis-Super Master bil-prodotti tieghu. Ghalhekk sa mill-ewwel gurnata l-attur seta jigi infurmat li l-ordnijiet kienu sejrin isiru mis-socjeta` Super Master Ltd u li ghalhekk l-*invoices* tieghu kellu jindirizzahom lis-Super Master Ltd, fir-*registered office* “Master Electric, Triq is-Sebh, Qormi”. Izda dan qatt ma sehh, lanqas wara li n-negozju bejn il-partijiet kien baqa' ghaddej b'mod regolari ghal snin shah. Fil-verita`, l-kaz odjern huwa wiehed semplici: L-attur kien jissupplixxi prodotti tal-ikel fis-*supermarket* Super Master Discount Store li kien gestit mill-kumpanija Super Master Ltd li kellha r-*registered office* taghha fl-ufficini tal-Master Electric, izda mill-bidunett l-attur kien infurmat biex l-*invoices* jindirizzhom lill-**Master Electric Co. Ltd** u ghaldaqstant ir-relazzjoni guridika li inholqot kienet bejn l-attur u l-Master Electric Co. Ltd u hadd aktar.

14. Fit-tieni punt tal-konkluzjonijiet taghha l-ewwel Onorabbli Qorti tghid li:

“..ma ghandhiex dubbju li l-ahwa Micallef azzjonisti taz-zewg kumpaniji huma ben konxji tal-importanza li jigi ndikat l-ismijiet tal-kumpanija fin-negozju ma' terzi, u dan

in vista tal-personalita` guridika distinta li ghandha kull kumpanija, kif ukoll tar-responsabbilita` limitata li ghandhom dawn iz-zewg kumpaniji; u ghalhekk li kieku verament riedu li n-negozju li kellhom ma' l-attur kellu jkun ma' Super Master Limited u mhux ma' Master Electric huma kellhom kull opportunita`, u anke l-obbligu, li tul il-hames snin ta' negozju kontinwu mal-attur li jiccaraw dan il-punt u jnehhu dik l-anomalija [skond huma] li kienet tidher fuq l-invoices kollha.” (fol. 522)

15. L-appellanti tikkritika dan il-kumment ta' l-ewwel Qorti. Tghid li l-azzjonisti tal-kumpanija konvenuta ma kellhom xejn x'jiccaraw u dan peress li l-ordnijiet kienu johorgu hom huma stess taht l-isem Super Market Discount Store. L-appellanti tissottometti li l-isem Super Market Discount Store kien irreklammat ma' kullimkien u li ghaldaqstant ma kien hemm xejn x'jigi ccarat min-naha taghhom. Ghalhekk jirribadixxu li huma kienu gew ikkastigati mill-ewwel Qorti peress li kien car li negozju min-naha tas-socjeta` konvenuta Master Electric qatt ma kien sar u ghalhekk l-ebda anomalija ma kienet tezizti. Skond l-appellanti l-anomalija sehhet da parti tal-attur li “b'abbuz car” ghamel kawza kontra l-kumpanija konvenuta meta din ma kellha x'taqsam xejn.

16. Bhalma diga` inghad, l-attur dejjem indirizza l-kontijiet tieghu lill-kumpanija konvenuta. Dawn il-kontijiet, ghal snin shah, dejjem gew accettati u mhallsa. Is-socjeta` konvenuta enfasizzat li l-attur dejjem thallas b'cekkijiet mahruga mis-socjeta` Super Master Ltd u ghaldaqstant targumenta li l-attur kien konxju tal-fatt li n-negozju kien qed isir mas-Super Master u mhux mal-Master Electric. Din il-Qorti ma taqbilx ma' dana l-argument tas-socjeta` appellanti. Il-fatt li l-invoices mibghuta lill-Master Electric Co. Ltd gew mhallsa juri li tali invoices kienu in effetti gew accettati mill-istess Master Electric Co. Ltd. Ghalhekk sew jekk dawn thallsu mis-Super Master Co. Ltd jew minn xi hadd iehor ma jaghmel ebda differenza ghal kawza in kwistjoni ghax meta kont jigi mhallas dan ifisser li min ikun ircieva dak il-kont (f'dan il-kaz invoice) ikun qed jirrikonoxxi tali debitu. Tant hu hekk li l-Artikolu 1148 tal-Kodici Civili (Kap. 16) jispjega kif

obbligazzjoni tista' tigi mitmuma bil-hlas magħmul sew minn persuna li jkollha interess fiha u sew ukoll minn terza persuna li ma jkollhiex interess fl-istess obbligazzjoni, basta li din il-persuna tkun qed tagixxi fl-isem u għall-helsien tad-debitur.

17. *Inter alia* l-ewwel Qorti immarkat li: “*l-fatt li z-zewg kumpaniji jiggstixxu generu ta' negozju differenti minn ta' xulxin ma jimmilitax kontra*” l-konkluzjoni li kienet waslet għaliha l-ewwel Qorti. L-appellanti tikkritika dan il-kumment tal-ewwel Qorti peress li skond hi meta fil-mori tal-kawza kien gie rilevati li l-Master Electric Co. Ltd hija kumpanija li tinnegoza f'affarijiet elettronici, dan kien ingħad sabiex isostnu li kif kienu johorgu l-*invoices* kienu tajbin fis-sens li kienu johorgu fuq is-Super Market Discount Store u d-dettalji ta' wara kienu biss d-dettalji tal-ufficju registrat. Oltre dan, l-appellanti tirreferi ukoll għal fatt li hija ssejjah bħala “kurjuz”, li l-ewwel Qorti kienet ikkummentat dwar l-*objects clause* tas-Super Master Ltd li tinkludi n-negozju ta' affarijiet elettronici, meta skond l-appellanti kulhadd jaf li għewwa *supermarket* jinbieghu affarijiet elettronici waqt li l-ewwel Qorti ma kkummentatx dwar l-*object clause* tal-Master Electric Co. Ltd li din zgur m'għandhiex l-gestjoni ta' *supermarkets*.

18. Fil-fehma ta' din il-Qorti dan l-aggravju huwa frivolu u bla bazi, u dan għaliex il-pern kollu ta' din il-kawza huwa li l-attur dejjem indirizza l-*invoices* tiegħu lill-Master Electric Co. Ltd u li għaldaqstant dana juri bic-car li n-negozju kien qed isir bejniethom u bejn ebda terzi oħra bħalma qed tipprova targumenta s-socjeta` appellata. Bħalma diga` gie sottolineat hawn qabel, kieku s-socjeta` appellanti ma riditx tkompli tinnegoza mal-attur kieku tul dawk il-hames snin kienet tagħtih istruzzjonijiet differenti minn dawk li kienet tagħtu fil-bidu tan-negozju tagħhom. Huwa ovvjw li kien id-dmir tas-socjeta` konvenuta li, jekk hi riedet li tinzamm barra mir-relazzjoni guridika li kienet espressament tohloq il-formula uzata fuq il-kontijiet tal-attur, hija kellha tinforma lill-attur biex ibiddel fuq min għandu johrog l-*invoices*, u zgur li ma kienx id-dmir tal-attur li jmur jindaga hu la x'tgħid l-*object clause* tal-kumpanija konvenuta u wisq anqas jekk il-kumpanija

konvenuta kienitx kuntenta li l-*invoices* kienu qed jigu indirizzati lilha!

19. Fil-fehma ta' din il-Qorti ghalhekk, l-ewwel Qorti waslet ghall-konkluzjoni korretta li n-negozju li sar mal-attur kienet responsabbli biss ghalih il-kumpanija Master Electric Co. Ltd u l-ebda socjeta` ohra. L-appell tas-socjeta` konvenuta jirrazenta l-fieragh.

20. Ghal dawn il-motivi din il-Qorti qed tichad l-appell tas-socjeta` konvenuta u qed tikkonferma *in toto* d-decizjoni moghtija mill-Onorabbli Prim Awla tal-Qorti Civili fit-30 ta' Gunju 2004 u ghalhekk qed tikkundanna lis-socjeta` Master Electric Co. Ltd li thallas is-somma ta' tlieta u tletin elf, mitejn u tlieta u disghin Euro u tnejn u sittin centezmi (€33,293.62) ekwivalenti ghal Lm14,292.95 lill-attur Carmel Buhagiar, bl-imghax legali kif mitlub, cioe` mid-data tal-ahhar fattura (21/03/2001), u bl-ispejjez kollha, inkluzi ta' din l-istanza li wkoll ghandhom jithallsu mill-istess socjeta` konvenuta appellanti.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----